

3.1a School loslaten voor korte termijn¹²

Schoollopen loslaten, althans tijdelijk

Schoollopen loslaten wil zeggen dat er niet verwacht wordt dat de jongere op korte termijn terug naar school gaat. Dit is een bewuste en wel overwogen keuze. Niet alleen vanuit de gegevenheid dat wat geprobeerd is niet gelukt is, maar vanuit de ingesteldheid: **Wat niet is, kan nog komen; Hoe kunnen we de jongere en het systeem versterken?**

Elementen die het schoollopen op korte termijn niet haalbaar maken:

1. Er is geen medewerking van de jongere (meer):
  - de wil om naar school te gaan is er niet (meer)
  - de jongere verkiest andere (leuke) alternatieven
  - er is een probleem in de communicatie met jongere – tussen ouders en jongere en/of tussen jongere en derde (bv. CLB) en daarbij zijn veelvuldige pogingen geweest

Niettemin komen we hier dicht bij wat de kenmerken van spijbelen zijn. In de mate dat de jongere zich genoeg doet aan leuke alternatieven, pedagogisch ontspoort en nog weinig lijden vertoont, lijkt (althans tijdelijk) een aangepaste aanpak noodzakelijk. Echter, uit onderzoek weten we dat chronische schoolweigering een grote impact heeft op de motivatie, veerkracht en de ontwikkeling van de jongere. De gelatenheid (of hopeloosheid) kan groot zijn en men sluit zich af voor verdere hulp. Motivatie is ver te zoeken. Men (soms zowel jongere, ouders als school) hebben het opgegeven (gebrek aan gevoel van competentie, negatieve zelfwaarde,...). *Motiverend werken gebeurt via een mentaliserende ingesteldheid en het creëren van een hoopvol perspectief. Het opdoen van (nieuwe, andere) succeservaringen is daarbij belangrijk.*

Mogelijkheden zijn :

- School binnen brengen thuis (cfr. Fase 2), al is dit vaak in dit stadium niet meer haalbaar.
- Alternatieve dagbesteding zoeken (zorgboerderij, vrijwilligerswerk,...) met als doel de jongere (en context) te activeren, opkrikken van het zelfwaardegevoel,...
- Elders verblijven (of via staptochten,...) om de contextuele dynamiek te doorbreken
- Inschakelen van externe hulp: bv. kortdurende intensieve thuisbegeleiding, een coach of buurtwerker

---

¹ Deze bijlage hoort bij de brochure: Ameye, G., Biltris, A., De Nys, G., De Stercke, N., Van Drongelen, F. & Wallegghem, P. (2019), *Angst voor de schoolpoort – omgaan met schoolafwezigheden en schoolweigering in het bijzonder*, Gent, HOGENT, p. 50-52

² Verwijzen naar deze publicatie kan als volgt: Ameye, G., Biltris, A., De Nys, G., De Stercke, N., Van Drongelen, F. & Wallegghem, P. (2019), *Angst voor de schoolpoort – school loslaten voor korte termijn*, Gent, HOGENT

- indienen van een M-doc (cfr. De overwegingen die daarbij gemaakt zijn): is vaak een parallel proces
- ...

In de mate van het mogelijke blijft de contactpersoon van de school betrokken. Mogelijks is dit niet meer de spilfiguur, maar wel een vast aanspreekpunt.

2. Er is geen medewerking van het gezin of de context

- De ouders vinden het niet (meer) belangrijk
- Er zijn andere prioritaire noden in het gezin
- Het gezin is niet bereid tot communicatie

Niettemin komen we hier dicht bij wat we schoolonthouding noemen; de context (problematiek/situatie) van de ouders is bepalend voor de afwezigheid van de jongere. Let wel: Ouders geven het soms op omdat ze de draagkracht niet meer hebben, omwille van de lange duur, het geloof kwijt zijn, een vorm van vermijding om niet meer iedere dag de lijdensweg te moeten aangaan. *Motiverend werken gebeurt via een mentaliserende ingesteldheid en het creëren van een hoopvol perspectief.* Mogelijkheden zijn :

- inschakelen van een externe persoon: bv. Thuisbegeleiding
- het netwerk verruimen door familie, vrienden, burens,... te betrekken
- indienen van een M-doc, het Vertrouwenscentrum Kindermishandeling inschakelen,...
- ...

Ook hier blijft school betrokken partij. Werken aan de communicatie tussen ouders en school staat op de voorgrond.

3. Er is geen medewerking van de school

- Mogelijks is de jongere niet meer welkom op school
  - Of heeft hij/zij alle krediet verloren
  - En is de communicatie tussen school en jongere/context volledig gestopt
- Mogelijks hebben we het hier over schoolverwijdering/schorsing. De school blijft verantwoordelijk voor de jongere. Externe ondersteuning kan de school terug activeren. Soms is bemiddelen en de communicatie terug op gang zetten belangrijk.

4. De jongere is niet in de mogelijkheid om naar school te gaan omwille van de aard en de ernst van de problematiek: psychiatrische problematiek die te veel doorweegt; fysieke problemen nemen te veel de bovenhand,...
- ⇒ Externe vaak gespecialiseerde hulp inschakelen is nodig.

5. De draagkracht van het systeem is te beperkt omwille van de aard en ernst van de problematiek van het systeem

⇒ Ook hier is het aangewezen om externe hulp in te schakelen.

Kiezen om (tijdelijk) niet te werken naar een schoolopstart is een bewuste keuze met een duidelijk doel. Hier is altijd een derde partij betrokken: Het C.L.B. , eventueel een externe hulpverlener.